

Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Legislativní podklady:

- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., v platném znění.
- Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a toxikománií, v platném znění.
- Minimální preventivní program pro školy a školská zařízení v oblasti zneužívání návykových látek „Škola bez drog“.

Omamné látky

1. Identifikace a ukládání látek:

- a) Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky (s drogou nikdo nijak nemanipuluje).
- b) Na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky, popř. jméno žáka, u kterého byla látka zjištěna. Obálku přelepí a opatří razítkem školy a uschová do školního trezoru u ředitele školy nebo v kanceláři školy.
- c) O nález nebo zachycení škola sepíše zápis, ve kterém se přesně popíše vzhled látky, obal, místo a čas nález a tento zápis podepíší dvě dospělé osoby a ten, u koho byla látka nalezena nebo ten, kdo nález oznámil (jestliže žák podepsat odmítne, v zápisu se uvede: odmítl podepsat).
- d) Poté je nutno bezodkladně uvědomit policii. Identifikaci látky provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy.
- e) Pokud je zajištěna podezřelá látka u žáka, který jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložená přivolánímu lékaři (usnadní to lékařskou intervencí žáka).
- f) O celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence. Jednou z dospělých osob přítomných u celé akce je ředitel školy, případně zástupce ředitele školy.

2. Ohrožení zdraví žáka:

- a) V případě ohrožení zdraví žáka v důsledku podezření na požití omamné látky se postupuje tak, jako když žák přijde do školy s horečkou.
- b) Žák jevící příznaky užití omamné látky je odveden ze třídy do návštěvní místnosti vedle vrátnice školy, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou rodiče nebo lékařská služba. Po celou dobu musí být nad žákem zajištěn dohled dospělé osoby. O celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence.
- c) Škola kontaktuje bezodkladně rodiče žáka nebo jeho zákonné zástupce o bližší nespecifikovaných potížích žáka, rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si své dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření žáka.

Rodič (zákonný zástupce) si přijde do školy pro dítě:

- a) Rodič je seznámen se zdravotními potížemi (např. zúžené zornice, návaly horka, potíže s dýcháním aj.). Po užití stimulačních či kanabinoidních látek jsou např. zornice rozšířené.
- b) Škola apeluje na rodiče, aby s dítětem navštívili lékaře, a nabídne možnosti, kde se může poradit o výchovných postupech.
- c) Pedagog odkáže rodiče na odborníky na specializovaných pracovištích.

Rodič (zákonný zástupce) si do školy pro dítě nedojde:

- a) Škola (zdravotník školy) přehodnotí zdravotní stav žáka a je v kompetenci školy přivolat lékařskou službu (může jít o předávkování návykovou látkou), rodič je o postupu školy předem informován.
- b) Pokud není rodič k zastížení a zdravotní stav žáka není dobrý, ihned se přivolá lékařská služba.

Následná opatření:

- a) Škola (školní metodik prevence nebo třídní učitel nebo po celou dobu akce přítomný učitel) vyhotoví podrobný zápis průběhu celého případu. O celé záležitosti musí být ihned informováni členové vedení školy a školní metodik prevence.
- b) Škola pozve nejrychlejší cestou rodiče (zákonné zástupce) problémového žáka k jednání se školou. Rodiče jsou před výchovnou komisí školy seznámeni se všemi skutečnostmi případu, s porušením školního řádu, s návrhem výchovného opatření, který doporučila a schválila pedagogická rada. Škola doporučí rodičům (zákonným zástupcům) žáka specializovanou pomoc odborníků. Škola vyhotoví dva zápisy z jednání výchovné komise, jeden obdrží rodič, druhý zůstane uložen ve škole. Škola nabídne rodičům pomoc: monitorování dítěte, pravidelné schůzky rodič + třídní učitel, školní metodik prevence a výchovný poradce.
- c) Všichni žáci školy jsou obecnou formou seznámeni s případem a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky, a to nejen v areálu školy. Žáci jsou podrobně seznámeni s tím, že:
Žák, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, a tím porušil školní řád, bude kázeňsky potrestán dle školního řádu.
- d) Třída, v níž se vyskytnul problém, bude monitorována, budou v ní pracovat odborníci primární a sekundární prevence.
- e) Proběhne mimořádná třídní schůzka rodičů té třídy, ve které se případ vyskytnul. Všichni přítomní rodiče jsou informováni o následujících problémech:
 1. Co se ve třídě stalo a jak se škola k případu postavila.
 2. Jak bude škola pracovat s rizikovou třídou a s rizikovým žákem v preventivní oblasti.
 3. Rodiče jsou vybídnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování, jsou seznámeni s účinky a příznaky užití návykových látek dítětem a dále jsou seznámeni s náplní práce a konzultačními hodinami výchovného poradce a školního metodika prevence.
 4. Rodiče jsou podrobně seznámeni s tím, že:
Dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje školní řád (zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy, včetně sankcí, které z porušení tohoto zákazu vyplývají – výchovná opatření).

3. V případě podezření, že žák zneužívá návykové látky:

Školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel nebo pověřený pracovník ředitelem školy dle svých odborných možností a komunikativních sociálních dovedností:

- a) Povede diskrétní šetření, pohovor se žákem. Doporučí mu rozhovor s odborníkem, např. přes Linku důvěry, odkáže ho na odborníky ze zdravotnického zařízení, pedagogicko-psychologické poradny (PPP), střediska výchovné péče (SVP). V případě možné nedůvěry ze strany žáka k pracovníkům školy je nutná (již při prvním rozhovoru) součinnost odborníků PPP, SVP, sociálních kurátorů, pracovníků oddělení péče o dítě atd. Vzniklou situaci i nadále monitoruje.
- b) Při důvodném podezření kontaktuje rodiče (zákonné zástupce). **V případě negativní reakce rodičů na sdělení skutečnosti** a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí oddělení péče o dítě, oddělení sociální prevence sociálního odboru.
- c) V akutním případě, po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole, nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pověřený pracovník školy:
Uvědomí **rodiče** (zákonné zástupce) a zároveň kontaktuje **zdravotnické zařízení**.
Uvědomí **oddělení péče o dítě, oddělení sociální prevence sociálního odboru**.

Terminologické poznámky:

uživatel – je dítě (žák, jedinec), které drogy užívá (je na něho pohlíženo jako na nemocného)

distributor – je dítě (žák, jedinec), který drogy dodává uživateli (pohled jako na pachatele)
obě role se mohou překrývat, ale nemusí

užívání drogy – u nás není trestné (ovšem ani zdaleka neznamená, že je nějak žádoucí)

prodej, předávání nebo výroba drog – u nás je trestné

Distributora je třeba ihned ohlásit na policii. Zákon ukládá tento trestný čin (prodej, předávání nebo výroba drog) překazít, což se nejlépe udělá tím, že se oznámí!